

Information about the authors

A. Kyrylyuk – Postgraduate Student of Department of Political Economy of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61116, Ukraine; e-mail: andreykiriluk@yahoo.com).

P. Shram – Postgraduate Student of Department of Political Economy of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61116, Ukraine; e-mail: shram_pi@ukr.net).

Стаття надійшла до ред.
14.12.2016 р.

JEL Classification: O32

УДК 658:621(043.3)

ОРГАНІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНОЇ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ВИРОБНИЦТВА НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

**Попов О. Є.
Разінькова М. Ю.**

Анотація. Визначено форми та розглянуто особливості інтеграційної взаємодії учасників реалізації інноваційних проектів виробництва нової продукції на різних етапах цього процесу. Досліджено теоретичні та методологічні основи управління інноваційним розвитком підприємства. Розглянуто мотиваційні комплекси, що забезпечують досягнення сукупності цілей інноваційного розвитку, відповідних прагненням та очікуванням учасників реалізації проектів виробництва нової продукції. Вивчено соціально-економічну природу корпоративних відносин, визначено особливості корпоративного управління в акціонерному товаристві. Запропоновано методичні підходи щодо формування системи корпоративного управління інноваційним розвитком акціонерного товариства.

Ключові слова: інтеграція, інтеграційна взаємодія, інновації, інноваційний проект, нова продукція.

ОРГАНИЗАЦИЯ КОРПОРАТИВНОГО ИНТЕГРАЦИОННОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ УЧАСТНИКОВ РЕАЛИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ ПРОИЗВОДСТВА НОВОЙ ПРОДУКЦИИ

**Попов А. Е.
Разинькова М. Ю.**

Аннотация. Определены формы, и рассмотрены особенности интеграционного взаимодействия участников реализации инновационных проектов производства новой продукции на различных этапах данного процесса. Исследованы теоретические и методологические основы управления инновационным развитием предприятия. Рассмотрены мотивационные комплексы, обеспечивающие достижение совокупности целей инновационного развития, соответствующих стремлениям и ожиданиям участников реализации проектов производства новой продукции. Изучена социально-экономическая природа корпоративных отношений, а также определены особенности корпоративного управления в акционерном обществе. Предложены методические подходы к формированию системы корпоративного управления инновационным развитием акционерного общества.

Ключевые слова: интеграция, интеграционное взаимодействие, инновации, инновационный проект, новая продукция.

ORGANIZATION OF CORPORATE INTEGRATION INTERACTION OF PARTICIPANTS IN IMPLEMENTATION OF INNOVATION PROJECTS ON MANUFACTURING NEW PRODUCTS

O. Popov
M. Razin'kova

Abstract. *The forms of integration interaction of participants in implementation of innovation projects on manufacturing new products are identified and their features at various stages of this process are considered. The theoretical and methodological foundations of management of enterprise innovative development are investigated. The motivational complexes ensuring achievement of a set of goals of innovative development that correspond to the aspirations and expectations of participants in implementation of projects on manufacturing new products are considered. The socio-economic nature of corporate relations and the features of corporate governance in a joint-stock company are studied. Methodical approaches to forming a system of corporate management of innovative development of a joint-stock company are proposed.*

Keywords: *integration, integration interaction, innovations, innovation project, new products.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В сучасних умовах ринкової економіки акціонерні товариства (АТ) є однією з найбільш поширених форм організації значних масштабів колективної підприємницької діяльності, що набуває найбільшої ефективності за необхідності залучення масштабних інвестицій у основний капітал великих підприємств. Акціонерні товариства – корпорації, які на цей час посідають провідне місце у світовій економіці, демонструють найліпшу динаміку економічного зростання, сприятливим фактором для підвищення темпів якого дедалі все більшою мірою стає використання широкого спектра можливостей, які надаються корпоративною формою, для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності (ІІД) підприємства.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Проблеми формування досконалого організаційно-економічного механізму корпоративного розвитку розглядалися в трудах багатьох вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, таких як А. Воронкова [1], М. Баб'як [1], Я. Грітанс [3], В. Євтушевський [4], Е. Коренев [1], І. Мажура [1] та ін. Вивчення теоретичних і практичних аспектів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства здійснювалося в роботах А. Гриньова [2], О. Дорохова [8], С. Ілляшенка [5], М. Кизима [6], Л. Малярець, М. Маякова [12], [8], А. Пилипенка [7], В. Пономаренка [8], О. Посилкіної [9], І. Ніколаєвої [10], Н. Чухрай [11] та ін.

Проте деякі важливі аспекти формування та розвитку теоретичної і методологічної бази організації та управління інноваційним розвитком підприємств до цього часу не дістали належного висвітлення у наукових дослідженнях. Зокрема, це стосується вивчення питань узгодження та забезпечення оптимального поєднання величезного різноманіття факторів і чинників інноваційного розвитку підприємства у ринкових умовах, а також визначення шляхів використання широких можливостей, які надає корпоративна форма організації підприємницької діяльності для активізації інноваційно-інвестиційних процесів, у тому числі на основі розширення інтеграційних відносин і зв'язків учасників реалізації інноваційних проектів.

Постановка задачі. Метою дослідження у статті є теоретичне обґрунтування та розробка рекомендацій щодо удосконалення управління інноваційним розвитком акціонерних підприємств на засадах організації корпоративної інтеграційної взаємодії учасників реалізації інноваційних проектів виробництва нової продукції.

Виклад основного матеріалу. Інноваційний розвиток (ІР) підприємства являє собою складний соціально-економічний процес, в ході якого відбувається удосконалення наявних виробничих сил на засадах засвоєння та впровадження у практику господарювання новітніх досягнень науки та техніки. Серед надвеликого числа теорій і концепцій, в рамках яких відбувається пошук пояснень природи та рушійних сил здійснення інноваційних процесів, слід зазначити два основні підходи, що відрізняються між собою за ознакою визнання причинно-наслідкового характеру закономірностей ІР (табл. 1).

Концепції лінійного типу виходять із відзначення об'єктивної залежності динаміки інноваційних процесів від ходу трансформації певних передумов, факторів і чинників, що існують у середовищі господарювання. Згідно з таким підходом траєкторія інноваційного розвитку є лінійною похідною від змін потреб виробників у оновленні основних фондів, економічних інтересів підприємств, стану ринкового попиту, ходу науково-технічного прогресу тощо. Прихильники нелінійних теорій інноваційного розвитку, навпаки, наполягають на наявності більш складних зв'язків між динамікою інноваційних процесів і змінами середовища господарювання, проявами чого стає, з одного боку, встановлення факту існування власних, притаманних саме інноваційним процесам, внутрішніх закономірностей розвитку, а з іншого, визнання значної міри свободи підприємств у виборі певних варіантів інноваційних рішень зі складу величезної кількості доступних стратегічних альтернатив. Незважаючи на наявні відмінності у визначенні передумов інноваційного розвитку, більшість лінійних і нелінійних концепцій виходить із визнання циклічності у виникненні, відборі, сприйнятті, впровадженні

та поширенні інновацій. Природа та закономірності циклічних інноваційних трансформацій обумовлюються складним поєднанням дії численних факторів ІР, а саме: науково-технічного прогресу (НТП), розвиток якого спричиняє генерацію та накопичення можливих варіантів інновацій; суспільні потреби у випуску якісно нових товарів і послуг, підкріплені платоспроможним попитом; існування на фінансовому ринку великих обсягів вільного капіталу, який може бути інвестовано у розвиток виробництва; виникнення підприємця-новатора, схильного та здатного до реалізації інновацій.

Таблиця 1

Характеристика базових концепцій інноваційного розвитку

Група концепцій	Теорія (концепція)	Сутність теорії (концепції)
Лінійні концепції	Теорія промислових циклів	Динаміка інноваційних процесів є похідною від об'єктивних процесів оновлення основного капіталу у промисловості
	Підприємницька теорія	ІД є процесом створення нових науково-організаційних комбінацій наявних і новітніх виробничих факторів, щр мотивується новаторським підприємницьким духом
	Ринкова теорія («виклик попиту»)	Сучасна конкуренція передбачає змагання за спроможність до втілення нововведень (на відміну від прагнення оволодіти матеріальними цінностями та ресурсами, притаманне доіндустріальним і первинним індустріальним стадіям розвитку виробництва)
	Науково-технологічна теорія	Інноваційна діяльність є одним із найважливіших етапів більш складного циклу "наука – техніка – виробництво", а динаміка інноваційного розвитку визначається переважно ходом НТП
	Інтелектуальна теорія («економіка знання»)	Рушійною силою інноваційного розвитку є міжособистісна інтелектуальна взаємодія, тобто обмін цілісними інформаційно-знаковими моделями між окремими індивідами
Нелінійні концепції	Теорія динамічного розвитку	При виборі шляхів ІР підприємства мають значну свободу, межі якої обумовлюються унікальним сполученням їхніх індивідуальних відмінностей. Процес ІР не має свідомого характеру, а вибір варіантів інновацій здійснюється на підставі випадкових комбінацій інтересів учасників економічної організації
	«Сполучена» («coupling») теорія нововведень	Інноваційна динаміка є відображенням різних комбінацій ринкових потреб і технологічних можливостей (розірваних за етапами інноваційного процесу), сполучення яких відбувається в межах певної «інноваційної фірми»
	Інтеграційна теорія	Вибір нововведень диктується унікальними як внутрішніми особливостями, так і складною системою коопераційних відносин суб'єктів господарювання із іншими (зовнішніми) учасниками інноваційного процесу

Вихідним етапом здійснення складного циклу ІР є розширення обізнаності людства щодо змісту природних і суспільних законів. Рушійною силою пізнання світу, а отже, і провідним чинником інноваційного розвитку виступає при цьому НТП як безперервне розширення наукових і технологічних знань, вдосконалення предметів праці, форм і методів організації виробництва тощо. Розвиток НТП відбувається в еволюційній (поступовий і безперервний процес поліпшення традиційних техніки і технологій, а також кумулятивного накопичення удосконалень) і революційній (виникнення ситуації досягнення якісно нової, більш високої продуктивності суспільного труда та здійснення якісних перетворень у матеріально-технічній базі виробництва) формах.

Іншим первинним чинником здійснення інноваційних змін виступають вихідні виробничі можливості підприємства (ВП), що піддаються подвійному впливу з боку процесів розвитку НТП: безперервний кумулятивний розвиток призводить до поступового створення і впровадження поліпшуючих інновацій; стрибкоподібні якісні перетворення формують низку можливостей щодо реалізації кардинальних базових інновацій.

Процес ІР під впливом постійного розширення кола людських знань набуває неухильного та безупинного характеру, проте швидкість й інтенсивність його протікання прямо залежить від стану інвестиційного та підприємницького факторів, що саме й обумовлює можливі відхилення інноваційних трансформацій від суто лінійної траєкторії. Іншими чинниками, що визначають нелінійність процесів інноваційного розвитку, виступають також такі: можливі фінансові обмеження; особистісні якості й індивідуальні риси підприємців, які остаточно ухвалюють інвестиційно-інноваційні рішення (у тому числі привабливість обраних ними моделей новаторської поведінки для інших учасників ринку, тобто так звана «кластеризація новаторів» та ін.).

Важливою складовою забезпечення дієвості управління структурно-інноваційними трансформаціями є відбір і ґрунтовне застосування інструментарію стимулювання інноваційної активності, заснованого на виборі адекватних щодо змісту окремих явищ і процесів інноваційного розвитку методів, важелів та організаційних форм управління. Характеристику інструментарію та організаційних форм стимулювання інноваційної ак-

тивності (за сферами ПД), використання яких пропонується в системі організації корпоративної інтеграційної взаємодії учасників реалізації інноваційних проектів, наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Організаційні форми стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання

Сфера інноваційної діяльності	Інструменти та важелі стимулювання інноваційної активності за рівнями			
	національний	галузевий	регіональний	корпоративно-підприємницький
1	2	3	4	5
Фундаментальні та прикладні наукові дослідження	Національні науково-технічні ради, консультативні й експертні ради. Національні агентства розвитку	Галузеві науково-технічні ради, консультативні й експертні ради. Галузеві наукові та інноваційні центри	Агентства регіонального розвитку. Регіональні наукові центри. Венчурні фонди	Корпоративні науково-технічні ради, експертні ради. Приватні консультанти й експерти
Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД	Недержавні громадські організації та об'єднання (НГОО), саморегулівні організації. Благодійні фонди	НГОО, саморегулівні організації. Благодійні фонди	НГОО, саморегулівні організації. АРР. Асоціації муніципалітетів. Благодійні фонди. Комунальні фундації	Приватні консультанти й експерти
Формування інфраструктури науково-дослідної діяльності	Науково-дослідні центри. Технологічні дослідницькі лабораторії. Конференції, семінари, сімпозіуми	Науково-дослідні центри. Технологічні дослідницькі лабораторії. Конференції, семінари, сімпозіуми	Технологічні дослідницькі лабораторії. Конференції, семінари, сімпозіуми	Приватні консультанти й експерти. Спільні підприємства (СП). Конференції, семінари, сімпозіуми
Формування інфраструктури інноваційно-інвестиційної діяльності	Асоціації професійних учасників фінансового ринку. Венчурні фонди. Гарантійні фонди. Території пріоритетного розвитку. Вільні економічні зони	Асоціації професійних учасників фінансового ринку. Венчурні фонди. Гарантійні фонди	Венчурні фонди. Гарантійні фонди. Території пріоритетного розвитку. Вільні економічні зони. Бізнес-центри, бізнес-інкубатори	СП. Участь у корпоративних правах
Трансфер знань	Заклади вищої освіти та наукові центри. Технополіси, технопарки, бізнес-інкубатори. Конференції, семінари, сімпозіуми	Технополіси, технопарки, бізнес-інкубатори. Конференції, семінари, сімпозіуми	Технополіси, технопарки, бізнес-інкубатори. Регіональні наукові й освітні центри. Конференції, семінари, сімпозіуми	Корпоративні науково-технічні ради, експертні ради. Приватні консультанти й експерти.. Конференції, семінари, сімпозіуми
Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей (потенціалу) підприємств	Національні науково-технічні ради, консультативні й експертні ради	Галузеві науково-технічні ради, консультативні й експертні ради	Території пріоритетного розвитку. Вільні економічні зони. Торгово-комерційні та промислові палати	Рада з питань продуктивності. Комітети якості. Бюро раціоналізації
Генерація, відбір і впровадження інновацій	Національні науково-технічні ради, консультативні й експертні ради	Галузеві науково-технічні ради, консультативні й експертні ради. Галузеві наукові й інноваційні центри	Агентства регіонального розвитку. Регіональні наукові центри. Венчурні фонди	Корпоративні науково-технічні ради, експертні ради. Приватні консультанти й експерти. Підрозділи з розвитку персоналу
Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей	Території пріоритетного розвитку. Вільні економічні зони. Торгово-комерційні та промислові палати	Галузеві науково-технічні ради, консультативні й експертні ради	Території пріоритетного розвитку. Вільні економічні зони. Торгово-комерційні та промислові палати	Маркетингові служби підприємства. Приватні консультанти й експерти

1	2	3	4	5
Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку	Венчурні фонди. Гарантійні фонди	Інтеграційні об'єднання	Венчурні фонди. Гарантійні фонди	СП. Участь у корпоративних правах
Поява та кластеризація підприємців-новаторів	НГОО, саморегульвні організації	НГОО, саморегульвні організації	НГОО, саморегульвні організації	Служби із керівництва громадськими зв'язками

Результатом сполучення факторів, які визначають динаміку інноваційного процесу, стає вибір підприємством певної альтернативи новаторської поведінки, що знаходить прояв насамперед у сфері створення нових виробничих потужностей для випуску нових товарів. Наслідки реалізації такого роду можливостей полягають у різних обсягах розширення ринку збуту підприємства. Розширення ринку, а отже, підвищення доходів виробника стає найважливішим кінцевим (цільовим) мотивуючим фактором ІР, оскільки, з одного боку, є джерелом отримання винагородження зусиль інвесторів і компенсації прийнятих ними на себе ризиків, а з іншого – сприяє формуванню більш оптимістичних уявлень про доцільність наступного інвестування в інноваційний розвиток. Крім того, розширення ринку збуту створює значні можливості для виявлення й усвідомлення учасниками ринку фактів існування новітніх, щойно утворених або до цього часу прихованих потреб у нових товарах і новітніх, більш досконалих технологіях виробництва. Таким чином, безпосередніми учасниками процесу ІР на різних його етапах стає широке коло окремих особистостей і людських спільнот, що виступають носіями найрізноманітніших економічних інтересів і культурних цінностей, внаслідок перетинання яких прийняття управлінських рішень щодо регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності неодмінно буде відбуватися в умовах постійного зіткнення цих інтересів. Тому між усіма учасниками інноваційного процесу в ході їхньої взаємодії обов'язково виникатиме складна система специфічних соціально-економічних відносин, що будуть відзначатися чітко вираженим корпоративним характером.

Таким чином, інноваційний розвиток акціонерних підприємств визначається достатньо чітко вираженим корпоративним характером, обумовленим, по-перше, власне особливостями корпоративної форми організації, по-друге, пов'язаним із необхідністю узгодження різноманітних цілей, прагнень та інтересів учасників інноваційного процесу всередині та за межами корпорації.

Корпоративний характер процесів взаємодії учасників реалізації інноваційних проектів вимагає формування належного організаційно-економічного забезпечення, заснованого на засадах раціонального використання інструментів корпоративного регулювання з урахуванням широкого кола факторів, дія яких відчувається на всіх етапах інноваційного розвитку (табл. 3).

Таблиця 3

Організаційно-економічне забезпечення корпоративної інтеграційної взаємодії у сфері сприяння активізації інноваційних процесів

Складові процесу інноваційного розвитку	Складові організаційно-економічного забезпечення корпоративної інтеграційної взаємодії
1	2
Формування сприятливого соціокультурного середовища ІІД	Стимулювання розвитку програм і проектів підвищення соціальної відповідальності підприємців
	Формування належної системи соціального партнерства
	Стимулювання розвитку недержавних громадських організацій та об'єднань
	Стимулювання розвитку корпоративної культури, сприятливої до цілей інноваційної активності
Формування належного державного регулювання ІІД	Податкове стимулювання інноваційної активності підприємців
	Визначення державних пріоритетів інноваційно-інвестиційної діяльності, а також розробка та впровадження системи заходів щодо реалізації зазначених пріоритетів
Фундаментальні та прикладні наукові дослідження	Стимулювання розвитку коопераційних та інтеграційних зв'язків суб'єктів господарювання та науково-дослідних установ
	Податкове стимулювання недержавних інвестицій у наукові дослідження
Трансфер знань	Розробка та впровадження корпоративних програм розвитку персоналу
	Податкове стимулювання процесів підвищення кваліфікації персоналу

1	2
Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей (потенціалу) підприємств	Формування корпоративної стратегії розвитку акціонерного товариства
	Оптимізація розподілу корпоративного контролю та належного корпоративного представництва у вищих керівних органах управління корпорації для забезпечення усталеності розвитку АТ
	Забезпечення належного акціонерного контролю над діяльністю керівних органів корпорації
Генерація та відбір інновацій	Визначення і узгодження економічних інтересів учасників корпоративних відносин
Впровадження інновацій	Формування корпоративного (насамперед акціонерного) мотиваційного механізму стимулювання сприйняття персоналом інноваційних змін
	Формування корпоративної культури акціонерного товариства, сприятливої до сприйняття інноваційних змін
Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей	Стимулювання розвитку вертикальних і горизонтальних інтеграційних процесів
	Формування системи корпоративних стандартів і норм якості
Залучення інвестиційних ресурсів	Розробка та впровадження системи належного забезпечення законних прав і інтересів акціонерів і фінансових інвесторів корпорації
	Формування та реалізація належної дивідендної та емісійної політики акціонерного товариства
	Розробка та реалізація системи заходів щодо запобігання здійсненню спекулятивних операцій з акціями або недружнього зливання-поглинання АТ
Поява та кластеризація підприємств-новаторів	Формування корпоративної культури, сприятливої щодо здійснення громадських зв'язків із зовнішніми контактними аудиторіями

Іншим важливим пріоритетом формування системи корпоративного управління інноваційними процесами має бути визначення, узгодження та досягнення належного рівня збалансованості інтересів учасників ПД.

Висновки. Інноваційний розвиток акціонерних підприємств визначається чітко вираженим колективним характером здійснення, обумовленим природою корпоративної організації та необхідністю узгодження різноспрямованих інтересів учасників реалізації інноваційних проектів. Природа та закономірності циклічних інноваційних трансформацій обумовлюються складним поєднанням дії численних факторів ІР, а саме: науково-технічного прогресу (НТП), розвиток якого спричиняє генерацію та накопичення можливих варіантів інновацій; суспільні потреби у випуску якісно нових товарів і послуг, підкріплені платоспроможним попитом; існування на фінансовому ринку великих обсягів вільного капіталу, який може бути інвестовано у розвиток виробництва; виникнення підприємця-новатора, схильного та здатного до реалізації інновацій. Результатом сполучення факторів, які визначають динаміку інноваційного процесу, стає вибір підприємством певної альтернативи новаторської поведінки, що знаходить прояв насамперед у сфері створення нових виробничих потужностей для випуску нових товарів. Необхідною умовою забезпечення сталого економічного розвитку корпорації, заснованого на засадах інтенсифікації інновацій у продуктивній сфері, є формування належного організаційно-економічного забезпечення інноваційного процесу, заснованого на засадах раціонального використання інструментів корпоративного регулювання з урахуванням широкого кола факторів, дія яких відчувається на усіх етапах інноваційної діяльності.

Напрямки подальших досліджень. Додаткового вивчення вимагають методичні аспекти організації планування інтеграційного співробітництва учасників реалізації інноваційних проектів виробництва нової продукції.

Література: 1. Воронкова А. Е., Баб'як М. М., Коренев Е. Н., Мажура І. В. Корпоративне управління та культура: монографія. Дрогобич: Вимір, 2006. 376 с. 2. Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління. Харків: ВД „ІНЖЕК”, 2003. 308 с. 3. Гританс Я. М. Корпоративные отношения: Правовое регулирование организационных форм. М.: Волтерс Клувер, 2005. 160 с. 4. Євтушевський В. А. Основи корпоративного управління. Київ: Знання-Прес, 2002. 317 с. 5. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи. Суми: Університет. кн., 2003. 278 с. 6. Кизим М. О. Промислова політика та кластеризація економіки України: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2011. 304 с. 7. Пилипенко А. А. Організація рефлексивного управління розвитком підприємств та їх інтегрованих об'єднань. *Управління розвитком*. 2015. № 1. С. 58–62. 8. Пономаренко В. С., Малярець Л. М., Дорохов О. В. Витоки і особливості невизначеностей при прийнятті інвестиційних рішень. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 4. С. 151–159. 9. Посилкіна О. В. Інноваційно-інвестиційний розвиток фармацевтичного виробництва: проблеми фінансового забезпечення. Харків: Золоті сторінки, 2002. 528 с. 10. Ресурси інновацій: организационный, финансовый, административный/под ред. И. П. Николаевой. М.: Юнити-Дана, 2003. 318 с. 11. Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення: монографія. Львів: Нац. ун-т „Львів. політехніка”, 2002. 316 с.

12. Mayakova A. Quality of management in the context of modern economic and managerial paradigm. *Economic Annals-XXI [Економічний часопис-XXI]*. 2016. Vol. 157. P. 82–84.

References: 1. Voronkova A. E., Babiak M. M., Koreniev E. N., Mazhura I. V. *Korporatyvne upravlinnia ta kultura: monohrafiia* [Corporate Governance and Culture: monograph]. Drohobych: Vymir, 2006. 376 p. 2. Hrynov A. V. *Innovatsiinyi rozvytok promyslovykh pidpryemstv: kontseptsii, metodolohiia, stratehichne upravlinnia*. Kharkiv: VD «INZhEK», 2003. 308 p. 3. Gritans Ya. M. *Korporativnyye otnosheniya: Pravovoye regulirovaniye organizatsionnykh form*. M.: Volters Kluver, 2005. 160 p. 4. Yevtushevskiy V. A. *Osnovy korporatyvnoho upravlinnia*. Kyiv: Znannia-Pres, 2002. 317 p. 5. Illiashenko S. M. *Upravlinnia innovatsiinykh rozvytkom: problemy, kontseptsii, metody*. Sumy: Universytetska knyha, 2003. 278 p. 6. Kyzym M. O. *Promyslova polityka ta klasteryzatsiia ekonomiky Ukrainy: monohrafiia* [Industrial Policy and Clustering of Ukrainian Economy: monograph]. Kharkiv: VD «INZhEK», 2011. 304 p. 7. Pylypenko A. A. *Orhanizatsiia refleksyvnoho upravlinnia rozvytkom pidpryemstv ta yikh intehrovanykh obiednan* [Organization of the Reflexive Management of the Development of Enterprises and Their Integrated Associations]. *Upravlinnia rozvytkom*. 2015. No. 1. P. 58–62. 8. Ponomarenko V. S., Maliarets L. M., Dorokhov O. V. *Vytoky i osoblyvosti nevyznachenosti pry pryiniatti investytsiinykh rishen* [The Origins and Peculiarities of Uncertainties in Making Investment Decisions]. *Aktualni problemy ekonomiky*. 2011. No. 4. P. 151–159. 9. Posylkina O. V. *Innovatsiino-investytsiinyi rozvytok farmatsevtichnoho vyrobnytstva: problemy finansovoho zabezpechennia*. Kharkiv: Zoloti storinky, 2002. 528 p. 10. *Resursy innovatsiy: organizatsionnyy, finansovyy, administrativnyy/pod red. I. P. Nikolayevoy*. M.: Yuniti-Dana, 2003. 318 p. 11. Chukhray N. *Formuvannia innovatsiinoho potentsialu pidpryemstva: marketynhove ta lohistychnye zabezpechennia: monohrafiia* [Formation of the Innovative Potential of the Enterprise: Marketing and Logistics Support: monograph]. Lviv: NU «Lvivska politekhnikha», 2002. 316 p. 12. Mayakova A. Quality of management in the context of modern economic and managerial paradigm. *Economic Annals-XXI*. 2016. Vol. 157. P. 82–84.

Інформація про авторів

Попов Олександр Євгенійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри політичної економії Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, м. Харків, 61116, Україна; e-mail: Oleksandr.Popov@m.hneu.edu.ua).

Разінькова Міла Юрїївна – викладач кафедри менеджменту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, м. Харків, 61116, Україна; e-mail: mila_razinkova@ukr.net).

Информация об авторах

Попов Александр Евгеньевич – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой политической экономии Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, г. Харьков, 61116, Украина; e-mail: Oleksandr.Popov@m.hneu.edu.ua).

Разинькова Мила Юрьевна – преподаватель кафедры менеджмента Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, г. Харьков, 61116, Украина; e-mail: mila_razinkova@ukr.net).

Information about the authors

O. Popov – D.Sc. (Economics), Professor, Head of Department of Political Economy of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61166, Ukraine; e-mail: Oleksandr.Popov@m.hneu.edu.ua).

M. Razin'kova – Lecturer of Department of Management of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61116, Ukraine; e-mail: mila_razinkova@ukr.net).

*Стаття надійшла до ред.
15.12.2016 р.*